

FOMENT

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONAPREUS DE SUSCRIPCIÓ
REUS. . . Ptes. 1'50 al mes
Fora. . . > 4'50 trimestre
Extranger. . . > 9'

Número solt 5 cèntimes

Anunci a preus convencionals

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dijous 17 d'Abril de 1913

Núm. 90

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LUXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I DUTXA

***** AGUSTI CASANOVAS *****

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS ← Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

(Anunci aprovat per la Comisaría General de Segurs).

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14. REUS. L'unió fa la força

Fi de l'Associació.—L'Associació EL BRUCH, permet crear i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la miseria.

Els sol·licitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una mòdica cantitat per a gastos d'administració, podrán assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Polices pagades fins a la fetxa 11, cobrant els seus hereders pessetes 3.922,50. - Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 pessetes.

La correspondencia al Director General don A. Bieto Baldrich

Espanya a l'Africa

Després de moltes dilacions, cosa corrent en les qüestions diplomàtiques, per fi hi hem arribat.

Firmat el tractat franc-espanyol, Espanya comença a cumplir al Marroc amb la comanda de les potències disposant-se a fer allí una acció civilitzadora, es a dir, lo mateix que mai ha sapi gut fer en les nombroses colonies que ha tingut al seu domini. I es natural que a l'arribar an aquest punt els espanyols que no som patriotes a la faiso centralista i oficial i els estrangers que s'hi miren desapassionadament, tinguem tots plegats els nostres dubtes, les nostres temenes per desgracia ben fonamentades per una clara experiència històrica.

Sabrà Espanya fer al Marroc lo que no ha sapigut fer enllloc on ha sentat la planta? No es necessari esser gaire vell per a recordar aquella suprema il·lució que's mercaders del país dels dòllars varen donar als "hidalgos" espanyols arrebatant-los llurs darrers dominis d'Amèrica i Oceania. La política guerrera, centralitzadora i intransigent va rebre aleshores un cop molt fort, lo que no impideix que continui tenint els seus partidaris ja que no en va es la política tradicional de Castella. Cal esperar un canvi en aquest punt?

Sabrà Espanya colonitzar el Marroc portant-hi les necessàries vies de comunicació, introduint-hi les pràctiques de la moderna ciència agrícola, coses que no ha sapigut fer encara dins de la península?

Sabrà Espanya respectar la llengua dels naturals essent així que no respecta les llengües parades pels mateixos espanyols que

no tenen la sort o la desgracia de parlar castellà?

Sabrà Espanya respectar la religió dels marroquins? La nació clàssica de la intolerància religiosa, la que va expulsar dels seus dominis a morescs i jueus, la que encara avui es vanta de la seva unitat religiosa com si aquesta fos quelcom d'exponenti i natural, com si no fos fruit d'un acte de tiranía posada al servei del fanatisme, de la tiranía més odiosa, com es la que vol esclavitzar les idees i els sentiments, es naturalment poc digne de confiança en aquest sentit.

Sabrà l'Estat espanyol fer-se estimar i respectar per aquells naturals quan no ho ha aconseguit encara dins de la Península?

Anem ara a presenciar els preliminars d'aquesta obra que ara comença amb el nomenament d'un Resident i un Califà en la nostra zona d'influència. Anem a presenciar el primers passos que a voltes tenen una importància colossal, puig senyalen les orientacions que han de ser la norma de l'actuació futura.

Quins seràn els resultats? Pessimistes per reflexió, optimistes per temperament, no volem fer vaticinis. Si direm, emprò, que's moments tenen una importància capital i que's polítics d'avui tenen en llurs mans no sols el present sinó també el pervindre d'aquesta terra.

Crónica científica

L'aviació i el telégraf sense fils

Cada dia noves descobertes de la ciència son fets a saber al món. Hi ha una mena de follia d'inventar, i l'invent de avui és segur que dintre dos anys haurà

rá sofert tantes modificacions, que potser serà completament transformat.

Avui una nova sorpresa ve a dir-nos lo que és incansable la ciència. Ara és en el camp de l'aviació i la telegrafía sense fils que's inventors se desvien per a donar un altre pas al progrés.

Cal dir que la primera provatura per a emplear la telegrafía sense fils en els aeroplans la feu el capità Brenot i el tinent Acquaviva amb un monoplà en plena marxa, volgut comunicar amb les estacions telegràfiques terrestres.

Aquesta primera provatura tingué un final desastrós. Els dos aviadors foren víctimes d'un accident, sostenint-se per sort en bé, però amb l'aparell destruït.

El capità no decoratjà i tornà a provar fortuna pocs mesos després, ascendint amb un biplà Farman. El biplà disposava d'un motor de 50 cavalls que servia al mateix temps que per a fer revolucionar l'hèlix, per a fer funcionar la «magneto» productora de les hendes hertzianes, bastant per a posar-les en marxa que'l capità imprimís un lleu moviment a una palanca. D'aquesta manera la marxa del motor se ressentia molt poc, puig no disminuïa més que en deu voltes per minut.

L'aparell entenc era un filferro d'aram d'un milímetre de gruix, que s'enrotillava o desenrotillava a voluntat fent funcionar una manivela. El filferro podia esser tallat amb tota facilitat en cas de perill per ones estioses automàtiques. El receptor de l'aparell teleigràfic era elèctric, no passant de 20 kilos tota la instalació elèctrica. Amb tot i la seva senzillesa, embragava molt el funcionament del biplà, que no havia sigut construït per aquests experiments. Totes aquestes dificultats no foren obstacle an a que desde una altura de 800 metres, vora de Ramboillet se telegrafiés a la Torre Eiffel.

Aquests resultats obtinguts en condicions tan poc a propòsit feren parar la atenció a alguns estudiosos interessats amb la ciència de l'aviació i la telegrafía sense fils, puig amb les experiències del capità Brenot, aquest problema quedava encarrilit del tot i en camí de resoldre brillantment. Els perfeccionaments que darrerament han anat perfeccionant les prerrogatives no resten pas merít a les primeres temptatives del coratjós capità.

Ara més recent, el departament

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituïda amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

militar d'aeronàutica francès ha posat en planta un procediment, molt pràctic segons se diu, que consisteix en lo següent:

Els aviadors que fassin expedicions llargues que pugui quedar aïllats en terres on no pugui reparar l'aparell ni rebre facilment auxili, van provistos d'un aparell emissor de radiogrames i d'una «estel» que porta una petita antena, sistema Saconey. Està previst que per a una marxa d'aire que pugui venir se disposa d'una petita bomba de 200 metres cúbics, de seda impermeable.

Això resulta que un aviador provist d'un aparell de telegrafía, del més petit pes, d'un «estel» Saconey i d'una mongolfiera Godard pot, perfectament, demanar auxili a grans distàncies, indicant al mateix temps la seva situació geogràfica, essent el procediment molt poc costós i forsa ràpid.

Per a explicar molts fenòmens extranys que en la transmissió de les ondes elèctriques se donen, segons se transmeten de dia o de nit, el físic Heaviside suposa que en l'atmosfera existeixen capes superiors ozonitzades d'una manera que permeten reflectir les ondes elèctriques. Això es una hipòtesi formulada ja en 1900 pel famós astrònom Newcomb, a conseqüència d'observacions fets a l'Amèrica.

Newcomb, feu medicions fotogràfiques referents a l'intensitat de la llum total, rebuda en la superfície de la terra durant una nit sense luna i estant la atmosfera neta i transparent. Comparà seguidament els resultats amb la zona general que dona la medició de la llum que reflecten les estrelles, i trobà que la llum rebuda per la terra, excedeix de molt a la procedent de les estrelles.

En una discussió molt trascendent sobre'l grau de conductibilitat que's requereix en les capes atmosfèriques superiores, per a justificar la teoria del professor Shuster, sobre les variacions diurnes del magnetisme terrestre, arribà a conseguir aquest professor, el dato de que a alçaries voranes a 100 kilòmetres, la conductibilitat, deuria esser de un ordre de 70-13 unitats electromagnètiques.

Marconi ha explicat que per la nit les senyals radio-telegràfiques son perceptibles a molta major distància que durant el dia, perque de nit les capes atmosfèriques més altes, ionitzades d'una faixa permanent, obren com una

superficie de reflexió, lo mateix que's murs d'una sala acústica fan amb el so, mentre que durant el dia aquest reforç o efecte de ressonància en les zones hertzianes queda anulat, a lo menys parcialment, per ser més poc intens l'estat de ionització de l'atmosfera.

LA GRAN VAGÀ BELGA

Impressions

Segons les informacions de la Casa del Poble de Bruselas, els obrers que a l'iniciar-se el moviment vagaren al districte de la capital foren 20.000, nombre al qual oposen el de 6.000 les informacions oficials. Per lo que fa referència a les grosses industries, el vagants constitueixen un terç de la població obrera.

Caràcter de la vaga

Malgrat alguns incidents dels que mai falten en manifestacions d'aquesta mena, se pot dir que la vaga general decretada pel Congrés socialista transcorre dins una relativa calma, però això no vol dir que no's temin desordres. Amb tot, els organitzadors del moviment fan protestes de voler la vaga pacífica, encara que no responden, com és natural, de que certs elements amants de la bullanga, obereixin la consigüent.

L'opinió general, malgrat lo dit, és que l'actual vaga constitueix una de les crisis més fortes que ha sofert en aquests darrers anys la Bèlgica.

A Charleroi

Per més que la vaga dels carboners és quasi completa a Charleroi, l'administració de les mines assegura el servei amb esquirols.

De 36.186 obrers minaires ne vaguen 30.862. En els metallúrgics, la proporció és de 15.600 per 27.100; en els viaducts, de 10.600 per 10.700.

A Anvers

A Anvers la major part de companyies de navegació asseguren poguer complir llars compromisos, car bona part dels vaixells treballen amb el personal complet.

Les autoritats estan preparades per a lo que pugui ocórrer, havent-se isolat els dipòsits de petroli, de fusta, etc.

A Liège

Aquesta població és una de les més

castigades per la vaga, car aquesta afecta a tot el ram del carbó.
A la fàbrica nacional d'armes d'Helsingør treballen 1,400 obrers i en vaguen 2,100. En les demés localitats del nord de Liége la vaga té també importància.

A Mons

A Mons estan en vaga 35,000 minaires del carbó i 2.000 picapedrers. Entre els metal·lúrgics, fàbriques de productes refractaris i ceramistes la vaga és completa.

Els tramvies circulen normalment.

D'aquesta població donen la següent estadística referent a les províncies de Namur i Hamant.

Minares: 81,300 vagoistes per 93,800 obrers; metal·lúrgics: 36,500 per 55,000; vidriers: 18,500 per 22,300; picapedrers: 18,270 per 20,350; altres oficis: 8,800 per 16,400.

A Gand

Una de les preocupacions dels habitants d'aquesta població és l'Exposició universal que hauria d'obrir-se el dia 26 d'aquest mes.

Al pendre's l'acord de vaga va còrrer la veu de que les treballs de l'Exposició serien exceptuats de la vaga. Pero el Comitè va desdir-se de semblants propòsits. Amb tot i això, els treballs de l'Exposició no han sofert fins ara cap solució de continuitat, no podentse donar compte sinó d'una trentena de vaguistes.

Al nord de Mons

A la regió agraria del nord de Mons el treball es compleix, podent-se fer la mateixa afirmació respecte a les fàbriques de la regió.

DEL MESTRE**La llengua catalana**

«Ha visto usted locura semejante? dicen los unitarios: pues ¿no pretenden los catalanistas que sea oficial su lengua? Un mal dialecto, no un idioma como el de Castilla.

En primer lugar, señores unitarios, conviene que sepan ustedes que tan dialecto es el habla de Castilla como la de Cataluña, ya que las dos, y la portuguesa, y la italiana, y la francesa, y la rumana, tienen todas por madre la lengua del Lacio, la lengua en que hablaron Cicerón, Táctico, Salustio, Virgilio y el nunca viejo Horacio.

De que el catalán sea un mal dialecto no son ustedes los que pueden juzgarlo, ya que por el desprecio con que lo tratan dan claras muestras de no conocerlo. El catalán que tiene fonética y gramaticalmente más puntos de contacto con el francés que con el castellano, es énigmatico, abundante en voces, apto para la poesía, flexible, de fácil expresión para los más difíciles conceptos.

En la historia de la literatura de Castilla, sepan ustedes que tiene Cataluña no pocas y poco brillantes páginas, y hoy que escriben en su habla cuenta, no solo buenos prosistas, sino también esclarecidos poetas. Uno hay que escribe en catalán y en castellano; sus «Tragedias» y sus «Pirineos», compuestas en catalán, valen infinitamente más que sus poesías castellanas. En lengua alguna se escribe mejor que en la materna, si de muy joven no se ha abandonado la tierra en que se ha nacido.

Ni quien no ama la lengua que aprendió de los labios de su madre? Cuando Europa descubrió y ocupó la tierra de América, había allí lenguas madres y lenguas derivadas, algunas ya muy perfectas. Llevamos los objetos e ideas que no conocían; y en vez de adoptar las voces con que nosotros las expresábamos, buscaban en su lengua ya palabras ya frases con que traducirlas. En nuestras mismas naciones bien claramente revela ese amor al hablar de nuestros progenitores la resistencia que oponemos a la adopción de extrañas voces.

Queremos, sin embargo, prescindir de esas consideraciones. Aconseja el buen gobierno el uso oficial de las lenguas regionales. Puede darse nada más iló-

gico que confiar la administración ni la justicia a hombres que no conozcan la lengua del país en que hayan de ejercerlas? En Cataluña, en las islas Baleares, en Valencia, en Galicia, en Asturias, en Navarra, en las provincias vascas, son más los que ignoran la lengua de Castilla que los que la conocen. Llamad a los que la ignoran a que, por ejemplo, declaren como testigos ante jueces o magistrados... ¡A qué de errores no estarán expuestos, no entendiendo bien las preguntas y no siendo mejor entendidas sus respuestas por los que les interrogan!

Quisiéramos nosotros hablar y escribir en una lengua que la humanidad toda entendiese; mas no la hay, y es preciso atemperarse a la realidad de las cosas: en lo oficial como en lo privado, debe emplearse la lengua que se use en la región donde vivamos.

F. PI Y MARGALL.

SARCÀSTIC

Segons l'orgue en la premsa diària dels caciquistes reusencs, a Riudoms impera el més desenfrenat i odiós dels caciquismes, i per la manera que pinta la situació de la vella vila, sembla que faci l'auto-retrat de la política que ell representa, de la política que ha vingut desenrotillant el seu partit en nostra ciutat.

Profanen el nom del Joaquim Costa els possibilistes, al citar-lo fent referència a la seva obra «Oligarquía y Caciquismo» en qual primer capítol hi están retratats de mà mestra amb la seva política de corrupcione, apetits insans i baixes passions: embrutidora del poble i de les seves costums polítics.

No, no son ells els que poden llençar la primera ni l'última pedra contra caciques i oligarques. Tot Reus i la comarca, coneix l'obra del possibilisme reusenc; obra de degradació de la ciutadania, de corrupció de tot sentit étic amb la seva pública actuació. Parlar de pureza del sufragi, de cens amanyat, ells! els què han corromput i malejat el nostre, fins a l'extrem de convertir les eleccions en un espectacle indigno de mercadeig del vot, de sobornament de les conciències, de coaccions, falsetats i suplantacions de tota mena, és el major dels sarcasmes que en política pugui donar-se.

Vensaquí perque no'n mereixen crèdit les asseveracions del confrare i per lo qual confiem en que'l governador civil a qui crida l'atenció sobre les seves denuncies, apreciarà el seu just valor considerant que és a Riudoms s'ont els possibilistes reusencs experimentaren en les últimes eleccions, en les provincials i en les generals, la més vergonyosa de les derrotes.

Informació Local

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis s'ha rebut el següent telegrama de l'Institut Nacional de Previsió:

«Francisco Moragas, Director de la Caixa de Pensions.—Cordial felicitació per l'èxit inicial de la Sucursal, que confirma la reputació de laboriosa i previsora de la classe treballadora de Reus, i aplausos sincers de l'Institut Nacional de Previsió a tots i especialment a la premsa, per l'atenció consagrada en aqueixa gran ciutat al magnific problema dels retirs obrers objecte de nostra incessant labor conjunta.—ConSELLER DELEGAT, Josep Malquer Salvadó.»

La Cambra Agrícola oficial, de Tortosa, s'ha fet seva i oportunament l'apoiarà davant el ministre d'Hisenda, la reclamació de la Cambra Agrícola de Granada, solicitant del Govern que signi dictada una reial ordre que fassinterpretar rectament als Municipis el article 14 de la llei de 12 de juliol de 1911, equiparant, tot lo més, a les po-

blacions de menor veïnat amb les majors de 10.000 habitants, a l'objecte de que'l Municipi no pugui imposar un recàrec superior al 4 per cent sobre la riquesa pública.

Fàbrica de Gorres. - Isidre Pons participa a la seva nombrosa clientela haver traillat el seu despàtix del carrer de Boule núm. 9 al carrer de Monterols 18 i Galió núms. 7 i 9.—Reus.

Trobant-se vagant la secretaria de l'Ajuntament de Vilanova i Geltrú, dotada amb l'haber anyal de 3.300 pesetes, s'ha anunciat un concurs per a la provisió de dita plaça, pel qual, fins al dia 8 del proper mes de maig s'admetran sollicituds en la secretaria de dit Ajuntament, dels que aspiren a ocupar el referit càrrec.

El ministre de la Gobernació, senyor Alba, prepara un plan de reformes en el servei de Telégrafs.

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati

Carme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informarán en la mateixa casa.

El dia 6 del pròxim mes de maig se celebrarà a Figueres, organitzada per la Cambra Agrícola oficial de l'Ampurdà i el Comitè permanent de festes de dita població, una festa en llaor dels auells útils a l'agricultura. Els nens cantaràn un himne als auells i seran obsequiats amb un brenar. Amb aitäl motiu s'ha publicat una circular invitació dirigida als mestres de la comarca.

Per l'Arcaldia s'ha ordenat repartir boles d'estriguina als gossos que no van provistos de morralles.

FLORS de taronger (solament d'agre), roses, roellets, borratxa, etc., se compren en la FARMACIA SERRA, arraval de Santa Agnès, 80, Reus.

El diputat a Corts per La Bisbal, don Salvador Albert, ha presentat una instància al ministre senyor Alba, demanant que la reial ordre de 26 de juny de 1911, exteideixi la prohibició per a totes les begudes de l'ús de taps de porcellana i suro, substituint-los per taps de suro assèptic.

Llegim en «Las Noticias»:
«El diputat a Corts senyor Nougués ha enviat una carta als periódicos madrilenys negant que s'adherís al miting en favor de la centralització de les oposicions a notaries.»

Serà veritat tanta bellesa? No'n ho creurem fins que ho veiem. Ens ha enganyat, políticament, tantes vegades el senyor Nougués!

Encara ha de justificar-se d'haver posat en un manifest, en les darreres eleccions generals, recomanant la seva candidatura, les firmes del Pau Iglesias, l'Azcárate i altres, sense consentiment dels interessats.

I com aquesta, se'n poden contar del senyor Nougués, algunes, bastantes...

BORKAS-DENTISTA Mercadal, 13.—REUS

El quefe de la secció d'Estatística de aquesta província ha remés als presidents de les Junes municipals del cens electoral les llistes d'inclusions i exclusions electorals formades en virtut de les certificacions donades pels arcaldes.

Se fa amb bastanta deficiència la limpresa pública de la plaça de Catalunya.

El proper diumenge, dia 20 del corrent, en la recreativa societat La Palma s'hi celebrarà un lluit ball, anant a càrrec, el programa de ballables, de la reputada banda que porta el nom de la societat.

Ha mort a Tarragona el comerciant de vins d'aquella plaça don Miquel Joachim Cabré, el qual estigué establert durant llarg temps en nostra ciutat.

Ahir tingué lloc l'enllaç matrimonial de nostre particular amic don Francesc Casanovas, amb l'agraciada senyoreta donya Josepa Alarma.

Rebin els nuvis i respectives famílies nostra enhorabona.

Donya Rosa Segarra. — Nevadora amb Reial títol. Ofereix els seus serveis. — Carrer de Jesús núm. 2, segon.

Aquesta tarda, a les set, se celebrarà a la Sala Reus l'acostumada sessió de moda, en la que s'entreguen als nens valls amb obció a un sorteig mensual de joguines.

El programa de pel·lícules tant en la sessió selecta de la tarda com en les de la nit estarà compost de les tant celebades cintes Pathé.

La Junta d'Obres del Puntà de Riudecanyes anuncia tres concursos per a adjudicar el suministre de 180 tonelades de cement Portland artificial en cada un.

Dolors Marrugat. — Modes.

El proper dissapte, dia 19, arribarà de Barcelona una modista, instalant la seva exposició d'elegants models a l'Hotel de Londres, ont espera esser visitada.

Note.—Se reformen tota classe de sombreros de palla.

Fundada en ses moltes ocupacions ha presentat la dimissió l'arcalde del barri quart, en Rafael Vives. Per a ocupar aquesta vacant ha sigut nomenat en Ramón Martínez Escoda.

L'Administració de contribucions pùblica la relació de les societats anònimes i comanditaries per accions domiciliades en aquesta província que no han presentat la declaració i demés documents que determina el reial decret de 25 d'abril de 1911.

Saboneria de Josep Forcades

Despatx: Sant Esteve, 28.

Segons ens comunica el senyor Coronel Comandant Militar d'aquest cantó, el diumenge pròxim, a dos quarts d'onze, se celebrarà al passeig de Mata l'acte de la jura dels estandarts pels recrutes del regiment de cavalleria de Tetuán, de guarnició en aquesta plaça.

An aquest acte, hi han sigut invadides les autoritats, presidents de centres i societats, col·legis, etc., i en general invita el senyor coronel a tot el poble de Reus.

Per la nostra part, agraim a l'autoritat militar l'atenció que ha tingut d'invidar-nos a l'acte.

Doctor A. Tort Nicolau

Especialista en parts y enfermetats de la dona.—Ex quefe de la Maternitat y Inclusa de Madrid.

Consulta de 5 a 9 en son Consultori, arraval de Sant Pere, 45, principal.—Consulta de 11 a 12 y de 3 a 5, plassa de Prim, 6, segon.—Telèfon 78.

ESPECTACLES**TEATRO FORTUNY**

Companyia de sarçuela, opereta i ópera espanyola, del Teatre de la Sarçuela de Madrid.

Director artístic: Manuel Fernández

: la Puente : :

DEBUT el divendres 18 d'abril 1913.

Llista de la companyia per ordre alfabètic

Primeres tipus cantants: Aguilar Assumpció, Caudes Carme, Guerra M. Lluïsa, Salas Merce.—Primeres tipus còmiques: Belenguer Isabel, Lopez Sara, Rodriguez Lluïsa, Leonis Roser.—Altres tipus: Conde Giomar, Navarro María, Peraleo Pilar, Rource Emilia, Sanz Concepció, Stela Joana, Suárez Leonor, Vela Dolores.—Característica, Cortés Dolores.—Primeres actors: Ferrer Salvador, González Antón, Peris Elias.

—Tenors: García Romero Josep, Peñalver Gaietà, Vercher César.—Baritons: Canalda Lluïsa, Marín Josep, Real Manuel.—Tenors còmics: Agudo Rafel, Izquierdo Jesús, Soriano Josep.—Baix,

Adela Porta Subirats.—Rosa Carratalà Vallés.—Josep Roig Cantijoch.

Maria Nolla Vallverdú.—Lluïsa Carbó nell Vallés.—Josep Sugrañes Marqués.

Pere Medico Gironés, 43 anys, Hoy

Masià Manuel.—Altres actors: Castaños Autón, Calderón Josep, Gascó Castro, Ibafiz Antón.—Mestres directors i concertadors: Cristóbal Teodoro, Estevaniana Ricard, Mire Manuel.—Apuntadors: Pastrana Antón, Rodríguez Gumerindo.

36 choristes d'ambdós sexes.—Cos de ball.—32 professors d'orquestra.

Obres que's representaran: «El Barbero de Sevilla», «La Generala», «Molinós de viento», «La Dolores», «Cavalleria Rusticana» i estrena de la celebrada opereta del mestre Serrano, estrenada recentment per aquesta companyia en el Teatre Novetats de Barcelona: «Si yo fuera rey».

ABONO.—Se n'obre un de 3 úniques funcions, baix els següents

PREUS Pessetes

Palcos proscenius platea ab 4 entrades.

Id. id. principals ab 4 id. 60'

Id. id. segons ab 4 id. 32'50

Id. platea ab 4 entrades. 40'

Id. principals ab 4 id. 32'50

Id. segons ab 4 id. 25'

Butaca platea ab entrada. 7'

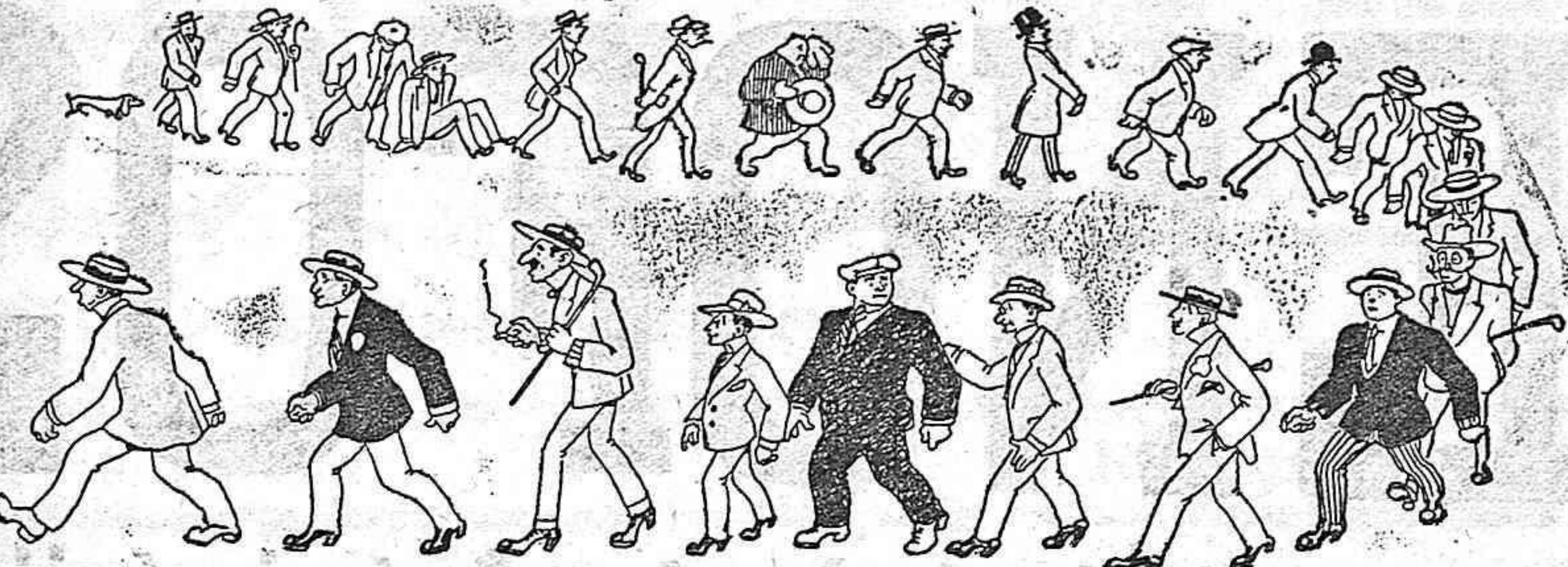
Id. d'anfiteatre ab id. 5'50

CORREM EN BUSCA DE LES

NOVETATS DE LA SASTRERIA

Montejols, 35. REUS

QUERALT

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C. a

Marti Napolitá (Alcañiz), 7
REUS

pital Civil.—Josepa Fontana Torres, 12 anys, Hospital Civil.—Alfons Llavoré Raull, 68 anys, Concepció 11.

MATRIMONIS

Francisco Casanovas Mercadé amb Josepa Alarma Casals.—Josep Gispert Martí amb Dolores de Porta Gassull.—Ramón Tella Blay amb Assumpció Zamora Pallejà.—Joan Gavaldà Vidal amb Josepa Nolla Solà.

Institut General i Tècnic de Reus

ANUNCIO

Curs de 1912 a 1913

Ensenyança oficial i colegiada.—Drets académics

En cumpliment de lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes matriculats en el present curs que hagin d'examinar-se tant en l'època ordinaria com en l'extraordinaria, abonaran en aquesta Secretaria durant el mes de maig pròxim, els drets académics en la forma següent:

BATXILLERAT.—Per cada assignatura:

Dues pessetes en paper de pagos per drets académics; dues pessetes en paper de pagos per drets d'examen, i un timbre móbil de 10 céntims.

Els expresident drets seran al doble si la matrícula fou feta en època extraordinaria.

Les matrícules d'honor estan exemptes d'aquests drets.

El total de paper de pagos per drets académics, s'entregarà amb separació del que correspongui per drets d'examen.

MAGISTERI.—Per cada grup o part d'ell:

Dotze pessetes cinquanta céntims en paper de pagos com a segon plaç de la inscripció de matrícula; cinc pessetes en paper de pagos per drets d'examen, i tants timbres móvils com assignatures comprenen la matrícula.

El total de paper de pagos per drets del segon plaç, s'entregarà amb separació del que correspongui per drets d'examen.

Ensenyança no oficial no colegiada (lliure)

Durant l'actual mes d'abril s'admetran les instances per a la matrícula dels alumnes de la expressada ensenyança, en impresos que a l'efecte facilitarà la Secretaria, havent d'adossar-se an aquelles una pòlisa de pesseta.

Els aspirants a més d'identificar la seva persona i exhibir la cédula personal i certificat de revacunació, abonaran els drets següents:

BATXILLERAT.—Per cada assignatura:

Deu pessetes en paper de pagos per drets de matrícula i académics; dues pessetes en paper de pagos per drets d'examen; dues pessetes i mitja en metàlico per drets d'expedient, i tants timbres móvils més un de 10 céntims com assignatures comprenen la inscripció.

Aquests alumnes consignaran al darrer de la sollicitud les assignatures que tinguin aprovades del curs anterior o les que guardin relació científica amb aquelles en què s'metrículin.

El total de paper de pagos per drets de matrícula i académics, s'entregarà

amb separació del que correspongui per drets d'examen.

MAGISTERI.—Per cada grup o part d'ell:

Vinticinc pessetes en paper de pagos per drets de matrícula; cinc pessetes en paper de pagos per drets d'examen; dues pessetes cinquanta céntims en metàlico per drets d'expedient, i tants timbres móvils més un de 10 cts. com assignatures comprenen l'inscripció.

El paper de pagos per matrícula, s'entregarà amb separació del que correspongui per drets d'examen.

INGRÉS.—Els exams d'ingrés que hagin de verificar-se en el mes de jany per tota mena d'ensenyances, deuràn solicitar-se durant l'actual mes d'abril.

L'instància serà escrita de puny i lletra de l'aspirant, en imprès que's facilitarà a Secretaria, al que s'hi adosarà una pèlica de pesseta, havent d'acompanyar la certificació de trobar-se vacunat o revacunat y per a justificar l'edat, la de naixement del registre civil així com la cédula personal, els que per la seva edat hi estiguin obligats.

A l'acte de l'inscripció entregaran:

Cinc pessetes en paper de pagos per drets d'examen; dues pessetes cinquanta céntims en metàlico per drets d'expedient; i un timbre móbil de 10 céntims.

Les hores de despatx per a les operacions anteriorment anunciatades, seran:

Ensenyança oficial i col·legiada de 10 a 11.

Idem no oficial no col·legiada de 11 a 12.

Oportunament s'anunciaran els dies en que tinguin lloc els exams dels alumnes d'ensenyança no oficial i els de ingress.

Tot lo que per disposició del M. I. Sr. director se fa públic per a coneixement dels interessats.

Reus 13 d'abril de 1913.—El secretari, F. Cabré González.

Informació comercial diaria per a FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Slat.—Aragó superior a 19'50 ptes. los 55 kilos.

» mitjà a 18'50 » »

» horta a 17'50 » »

» Comarca a 13' » »

Ordi.—Aragó a — » quartera.

» Estranger a 10'75 » »

» Comarca a 11'50 » »

Moresch.—Aragó a — » »

» Comarca a — » »

» Estranger a 19'50 » los 100 kilos.

Faves.—Comarca a 15' » quartera.

Favons.—Comarca a 14' » »

» Andalusia a 30' » »

» Estranger a 31' » los 100 kilos.

Burdanyes.—Comarca a 16' » »

Feixots.—Comarca a — » »

» Urgel, a — » »

Garrafes a 26 rals quintà.

Situació del mercat. Sostingut en grans de tota classe.

Farines y despulles

Farina de 1. a 44' ptes sach de 100 kilos

» redona a 41'50 id. id.

» 2. R. a 35' id. id.

» 2. B. a 31' id. id.

Farineta a 18' ptes. lo sach de 70 kilos.

Tercerilla a 15' id. lo sach de 70 id.

Trits a 26 rals lo sach.

Seg. a 23 id.

Situació del mercat. Sostingut en farina. Fermeza en seg. i farineta.

Imp. SANJUÁN GERMANS. REUS

Rellotges de 290 ps.
Relojería i despertadores de 290 ps.

Companyia Francesa del Gramophone

Representació i dipòsit: R. Perpiñá. Major, 22.—REUS
Despatx: 24, pral.

Exit colossal dels celebres artistes

TITTA RUFFO i CARUSO
en discs Gramophone.

SENSE aquesta marca

l'aparell NO és un "Gramophone".
Catàlegs gratis

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILY AULES

Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existències de rajoles, lo que li permet poguer servir el gener en immillorables condicions de duració i permanència dels colors. Preus sense competència.—Camí de Riudoms, 3.—REUS

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.º, 2.º - REUS

Mètode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuita de 12 a 1 tots els dies excepte els dijous i dies festius

Agència de Transports i Acarreus

DE Baptista Argilaga

Güell i Mercader n.º 17 (Hostalets). Teléfon 192

Serveis diaris a domicili entre Mora d'Ebre, Lleida, Valencia i Barcelone

Corresponsals: a BARCELONA, Josep Capdevila, Comtal, 35

a MORA D'EBRE, Casanova i Tramunt, Palla, 7

NOTA: Servei especial d'acarreus.—Informes per a passatges per la línia Brasil, Rio de la Plata i Buenos Aires.

ESCOLA MILITAR "PRIM"

Donotea, 1, pral. (enfront de la Fleca).-REUS

S'adverteix, que en el present any, deuen rebre l'instrucció militar que preve la llei per a obtenir reducció del temps de servei en files, no tant suls els joves del reemplà de 1913 que han pagat quota militar, sinó que també deuen rebre-la els de 1914 que tinguin el propòsit de pagar dita quota i els del cupo d'instrucció (abans excedents de cupo) de 1912, els que amb arreglo a l'article 261 capitul XX de la llei de recrutament han d'esser cridats en l'any actual.

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY

Classes especials per als residents fora de la localitat.—Consulta gratuita de tot lo que's refereix al Servei Militar Obligatori.

Per a informes i matrícules:

REUS.-Plaça del Quartel, (Pabelló), núm. 3, 2.º, 1.º
de 15 a 17 els dies feiners i de 11 a 13 els festius.

PRINTING

Reconstituent el més eficás i ràpit per a les convalescències i agotament.
Retorna l'apetit, el benestar i l'alegría. Es tònic cerebral perque reminescençia la MATERIA GRIS donant-li vitalitat i energíia.

Seven a totarreu i a casa de l'autor

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i

Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REJIS

IBARRA i C. Stat. en Cmta. SEVILLA

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. — Servei ràpid eventual per a Galícia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. — S'expedeix coneixement directe pera Larca i Sant Esteua Pravia amb trasbord al vapor "Luarca núm. 3," i per a Dungenes als vapors de la Companyia Francesa "Dennia i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Uns servei fixe i setmanal per a Cetze i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

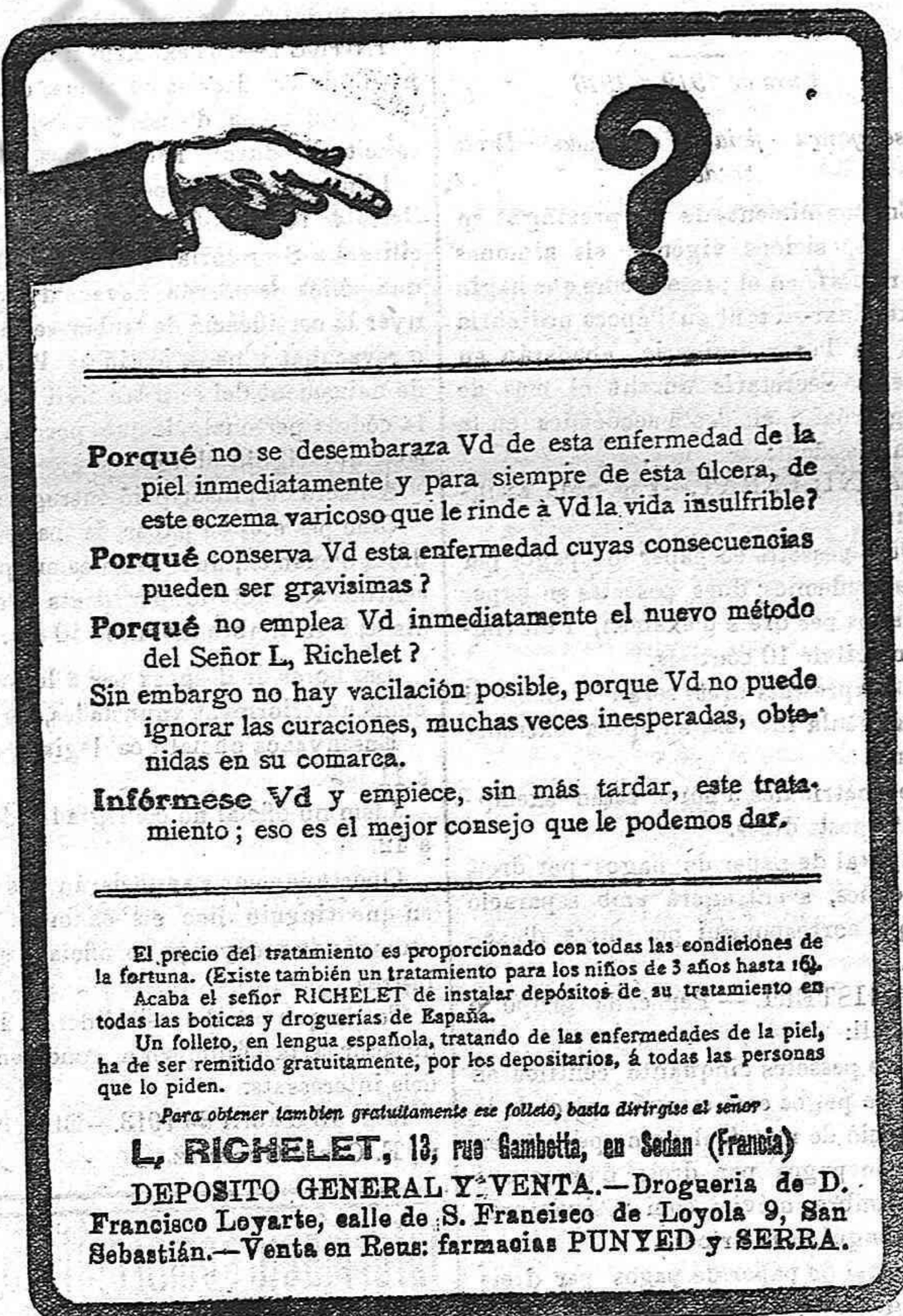
Per a la Costa d'Espanya

Per a Cetze i Marsella

Abril	10	Vapor Cabo S. Sebastián
"	17	" " Quejo
"	24	" " San Martín
Maig	1	" " Oropesa
"	8	" " Higuer

Abril	11	Vapor	Cabo San Martín
"	18	"	Oropesá
"	25	"	Higuera
Maig	2	"	Roca
"	9	"	Nao

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Reial, núm. 32. - Telefòn núm. 45

NOVATRÁM PARA ELÉCTRICA

DE FILAMENT METALLIC TREFILAT irrrompible "METAL"

C. G. E.

1

Fabricada per la COMPAGNIE GÉNÉRALE D'ÉLECTRICITÉ

VENDA AL POR MAJOR I MENOR

LLUIS ESCOLÀ.

**Arraval de Santa Agna, 40. - Teléfon 189. REUS
MAGATZEM DE MATERIAL ELECTRIC**